

Sarajevo, 16.08.2021. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
09.08.2021. - 13.08.2021.

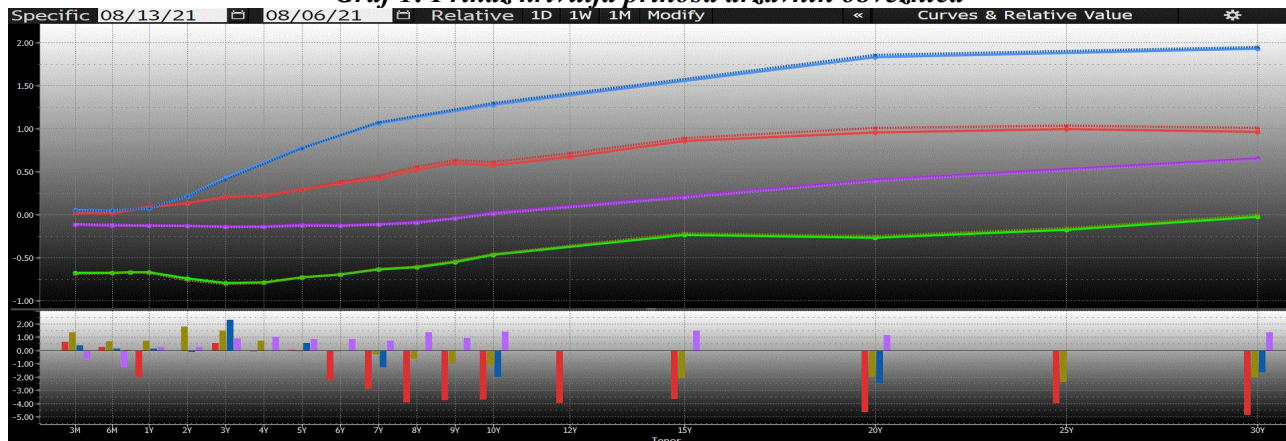
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	6.8.21	- 13.8.21		6.8.21	- 13.8.21		6.8.21	- 13.8.21		6.8.21	- 13.8.21	
2 godine	-0,76	- -0,74	↗	0,21	- 0,21	→	0,14	- 0,14	→	-0,12	- -0,12	→
5 godina	-0,73	- -0,73	→	0,77	- 0,77	→	0,30	- 0,30	→	-0,12	- -0,12	→
10 godina	-0,46	- -0,47	↘	1,30	- 1,28	↘	0,61	- 0,57	↘	0,02	- 0,03	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	6.8.21	-	13.8.21
3 mjeseca	-0,670	-	-0,661
6 mjeseci	-0,683	-	-0,677
1 godina	-0,661	-	-0,660

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.08.2021. godine (pune linije) i 06.08.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Nakon objavljenog znatno većeg pada ZEW indeksa, koji mjeri očekivanje investitora u Njemačkoj za narednih 6 mjeseci, predsjednik ZEW instituta Wambach je upozorio na „povećane rizike“ po ekonomiju, a pad povjerenja je uslijedio nakon što je rast broja zaraženih Covid19 uticao na povećanu zabrinutosti zbog mogućih mjera zatvaranja ekonomije. Krajem sedmice, istraživanje ovog instituta je pokazalo da eksperti iz finansijskog sektora imaju podijeljena mišljenja o tome da li će nova strategija ECB pomoći ubrzanju rasta inflacije. Skoro polovina ispitanika je saopštila da je povećala vlastite prognoze inflacije do 2023. godine u prosjeku za 0,4 procentna poena, nakon što je ECB objavila da će prihvatiti privremeni rast inflacije iznad ciljanog nivoa od 2%. S druge strane, oko 46% ispitanika je saopštilo da nova strategija nije uticala na njihove prognoze, dok njih 5% očekuje čak i niže stope rasta inflacije. Mjesečno istraživanje Centralne banke Francuske, u kojem učestvuje 8.500 kompanija, je pokazalo da je ekonomska aktivnost u ovoj zemlji u julu skoro dostigla pretpandemijske nivoe, odnosno da je bila između 1% i 1,5% ispod normalne.

Tokom protekle sedmice nije bilo izjava evropskih predstavnika, a august je tradicionalno mjesec u kojem nema većih događaja zbog sezone godišnjih odmora. Bez bitnijih vijesti ili događanja nije došlo do bitnijih promjena u kretanjima prinosa obveznica eurozone, pa su isti u odnosu na prethodnu sedmicu zabilježili veoma male promjene. Objavljeni ekonomski podaci za tržište eurozone u posmatranom periodu su pokazali da ponovno širenje Covid19 negativno utiče na raspoloženje na tržištu, zbog neizvjesnosti vezano za moguće uticaje ovakve situacije na ekonomske aktivnosti, ponovnog uvođenja restriktivnih mjera i slično.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ AUG	29,0	22,2	29,8
2.	ZEW očekivanje investitora za 6 mjeseci – Njemačka AUG	55,0	40,4	63,3
3.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR) JUN	10,8	12,4	13,8
4.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR) JUN	13,5	16,3	12,5
5.	Trgovinski bilans – Italija (u milijardama EUR) JUN	-	5,68	5,63
6.	Bilans tekućeg računa – Njemačka (u milijardama EUR) JUN	18,9	22,5	13,1
7.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) JUN	10,3%	9,7%	20,6%
8.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) JUN	-	11,3%	23,4%
9.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) JUN	-	4,1%	7,9%
10.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G) JUN	-	12,0%	29,2%
11.	Industrijska proizvodnja – Grčka (G/G) JUN	-	8,8%	14,1%
12.	Industrijske prodaje – Holandija (G/G) JUN	-	21,3%	19,1%
13.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G) JUN	-	17,9%	16,4%
14.	Stopa inflacije – Njemačka (final.) JUL	3,1%	3,1%	2,1%
15.	Stopa inflacije – Francuska (final.) JUL	1,6%	1,5%	1,9%
16.	Stopa inflacije – Italija (final.) JUL	0,9%	1,0%	1,3%
17.	Stopa inflacije – Španija (final.) JUL	2,9%	2,9%	2,5%
18.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (kvartalno) II kvartal	7,8%	8,0%	8,1%

SAD

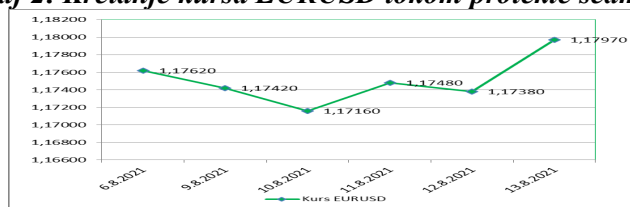
Prema izvještaju JOLTS-a, broj otvorenih radnih mjesta je povećan na rekordno visok nivo u junu, što ukazuje na to da su ograničenja u ponudi radne snage i dalje velika, čak i dok se ekonomski oporavak nastavlja ubrzavati. Broj otvorenih radnih mjesta je u junu povećan za 590.000 na 10,1 milion. Zapošljavanje je, takođe, povećano u junu i to na 6,7 miliona sa 6 miliona, koliko je iznosilo u prethodnom mjesecu. Senat je usvojio infrastrukturni paket vrijedan 1 bilion USD koji će obezbjediti sredstva za poboljšanje narušenih transportnih sistema. Devetnaest republikanaca, uključujući i lidera manjine u Senatu McConnella, se pridružilo demokratama u gornjem domu Kongresa, kako bi podržalo zakon. Zakon o ulaganju u infrastrukturu i radna mjesta ide na dalje razmatranje u Zastupnički dom koji demokrate kontrolišu uzanom većinom. Demokrate u Senatu su objavili detalje paketa vrijednog 3,5 biliona USD za socijalnu potrošnju i imigraciju, gdje je prikazano da bi taj paket omogućio poreske olakšice za „čistu“ proizvodnju, besplatnu školarinu na fakultetima u periodu od dvije godine i omogućio državljanstvo za milione radnika migranata. Senator demokrata Manchin je izjavio da je ozbiljno zabrinut za planirani paket potrošnje demokrata zbog potencijalno „ozbiljnih posljedica“ po dug države i zbog sposobnosti zemlje da odgovori na druge potencijalne krize. Predsjednik Fed iz Ričmonda Barkin je izjavio da će američkom tržištu rada biti potrebno još nekoliko mjeseci da se dovoljno oporavi od krize kako bi Fed mogao početi sa smanjivanjem podrške privredi, smanjujući mjesečne kupovine obveznica koje trenutno iznose 120 milijardi USD mjesečno. Barkin se složio da zemlja napreduje prema nivou oporavka tržišta rada za koji Fed smatra da treba biti dosegnut prije nego što se počne sa smanjenjem mjesečnih kupovina obveznica, ali je dodao da nije spreman da prognozira vremenski raspored, navodeći da bi Fed trebalo da se drži onoga što je obećao, odnosno da kupuje obveznice dok se tržište rada u potpunosti ne oporavi.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	NFIB povjerenje malog biznisa JUL	102,0	99,7	102,5
2.	MBA aplikacije za hotekarne kredite 6. august	-	2,8%	-1,7%
3.	Stopa inflacije (G/G) JUL	5,3%	5,4%	5,4%
4.	Realne prosječne sedmične zarade (G/G) JUL	-	-0,7%	-1,0%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 7. august	375.000	375.000	387.000
6.	Kontinuirani zahtjevi 31. juli	2.900.000	2.866.000	2.980.000
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) JUL	7,2%	7,8%	7,3%
8.	Indeks raspoložjenja potrošača 8. august	-	54,6	53,3
9.	Indeks uvoznih cijena (G/G) JUL	10,5%	10,2%	11,3%
10.	Indeks izvoznih cijena (G/G) JUL	16,0%	17,2%	16,9%
11.	Indeks povjerenja potrošača Un. iz Mičigena P AUG	81,2	70,2	81,2

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1762 na nivo od 1,1797.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

BoE je u svojoj trogodišnjoj prognozi objavila da će biti potrebno „skromno zaoštavanje“ monetarne politike. U četvrtak su objavljeni preliminarni podaci, prema kojima je **GDP u II kvartalu povećan za 22,2% godišnje, nakon što je u prethodnom kvartalu smanjen za 6,1% godišnje**. Zvanični podaci pokazuju na to da je GDP za 2,2% manji od nivoa koji je zabilježen neposredno prije pandemije. U odnosu na prethodni kvartal GDP je povećan za 4,8%, u skladu s očekivanjima.

Britanski konzorcijum maloprodaje i KPMG su objavili da je obim prodaje u prodavnicama i putem online trgovine povećan u julu za 6,4% u odnosu na prošlu godinu. Istraživanje kompanije Barclaycard, koja inače upravlja skoro polovinom plaćanja kreditnim i debitnim karticama u Velikoj Britaniji, je pokazalo da se više novca troši u barovima, pozorištima i na sportske događaja, dok je smanjena potrošnja u maloprodaji. Barclaycard je objavio da je lična potrošnja povećana za 11,6% u odnosu na nivo prije pandemije, iz jula 2019. godine, obilježena prvim rastom potrošnje u sektoru zabave od početka pandemije. Supermarketi i druge maloprodaje pića i hrane su doživjele povećanje prodaje, jer su se ljudi više okupljali kako bi gledali sportske događaje. Izvršni direktor BRC Dickinson je izjavio da se u julu nastavlja snažna prodaja, iako se rast počeo usporavati, dodajući da je online prodaja i dalje povećana, jer su loši vremenski uslovi tokom prošlog mjeseca uticali na to da kupci smanje posjete prodavnicama.

Ministar finansija Sunak je u julu 2020. godini smanjio porez na kupovinu kuća, ali je od prošlog mjeseca ovaj porez počeo da se vraća na nivo prije pandemije. Glavni ekonomista RICS-a Rubinsohn je izjavio da, iako smanjenje poreza počinje da ima određeni uticaj na pokazatelje aktivnosti RICS, cjelokupni utisak na tržištu ostaje čvrst sa mjernim podacima koje obuhvataju očekivanja cijena, a koja pokazuju malo znakova cikličnosti.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BRC prodaja (G/G) JUL	5,0%	4,7%	6,7%
2.	RICS indeks cijena kuća JUL	76%	79%	82%
3.	GDP (G/G) P II kvartal	22,1%	22,2%	-6,1%
4.	Privatna potrošnja (Q/Q) P II kvartal	5,5%	7,3%	-4,6%

5.	Državna potrošnja (Q/Q) P	II kvartal	1,8%	6,1%	1,5%
6.	Izvoz (Q/Q) P	II kvartal	8,3%	3,0%	-6,1%
7.	Uvoz (Q/Q) P	II kvartal	8,2%	6,5%	-13,5%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)	JUN	9,4%	8,3%	20,7%
9.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	JUN	13,4%	13,9%	28,2%
10.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	JUN	0,9%	1,5%	0,7%
11.	Trgovinski bilans (u milionima GBP)	JUN	400,0	-2.514,0	-163,0

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, te je kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,84786 na nivo od 0,85043, kao i u odnosu na USD, te je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,3872 na nivo od 1,3866.

JAPAN

Kreditiranje u Japanu je zabilježilo najsporiji rast u julu, u skoro posljednjih devet godina, obilježeno činjenicom da su kompanije konstantno izlazile iz novčane krize tokom prošle godine uzrokovane pandemijom. Smanjeno kreditiranje se, takođe, reflektovalo na smanjenu potrošnju jer su domaćinstva više štedila umjesto da su trošila, naglašavajući krhku stranu ekonomskog oporavka Japana. Ukupno bankarsko kreditiranje je u julu povećano za 1,0% godišnje, nakon što je u mjesecu ranije povećano za 1,4% godišnje. Kreditni plasmani banaka su povećani tokom prošle godine kada je kompanijama bila potrebna hitna gotovina kako bi ublažile uticaj pandemije na njihovo poslovanje.

Ukupna količina novca koja cirkuliše u Japanu je u julu zabilježila najsporiji godišnji rast u skoro više od godinu dana, nakon što su firme i domaćinstva uvidjeli manju potrebu za štednjom u ekonomiji koja se postepeno počela normalizovati nakon udara prouzrokovanog pandemijom. Ipak, prosječna količina gotovine, u iznosu od 1.169 biliona USD, je nastavila da bilježi rekordnu vrijednost u periodu od pet uzastopnih mjeseci, pošto je BoJ nastavila da emituje novac kako bi ublažila ekonomski udar pandemije.

Veleprodajne cijene u Japanu su se povećale najbržim godišnjim tempom u posljednjih 13 godina, što je znak da su globalni rast cijena robe i deprecijacija JPY uticali na povećanje troškova uvoza sirovina za širok raspon robe.

Reuters je objavio da je rejting japanskog premijera Suge opao na rekordnih 28%, pri čemu je 60% ljudi izjavilo da žele da ga uklone sa trenutne pozicije. Ovo je suprotno anketi koju je proveo časopis Asahi, u kojoj je 56% Japanaca izjavilo da su podržavali održavanje Olimpijskih igara u 2020. godini.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

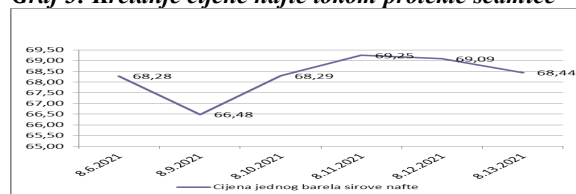
Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Bilans tekućeg računa (u milijardama JPY)	JUN	855,0	905,1	1.979,7
2.	Trgovinski bilans (u milijardama JPY)	JUN	639,0	648,6	2,0
3.	Bankroti (G/G)	JUL	-	-39,67%	-30,64%
4.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JUL	5,4%	5,2%	5,8%
5.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUL	4,7%	4,6%	5,1%
6.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	JUL	-	93,4%	96,6%
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUL	5,0%	5,6%	5,0%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 129,70 na nivo od 129,30. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa od 110,25 na nivo od 109,59.

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,28 USD (58,05 EUR). Početkom sedmice cijena nafte je zabilježila oštar pad, ispod 67 USD po barelu, prvi put u posljednje 3 sedmice, jer novi slučajevi zaraze Covid19 negativno utiču na tražnju, dok su investitori nesigurni po pitanju potencijalnog povlačenja stimulansa na tržištu SAD. Ipak, već narednog dana cijena je korigovana naviše, te je uspjela da se vrati na nivo iznad 68 USD po barelu. Na rast cijene nafte uticaj su imali signali da potražnja za ovim energentom u SAD raste, iako je istovremeno došlo do ponovnog rasta broja zaraženih virusom Covid19. Do srijede je cijena nastavila sa postepenim rastom, te je premašila nivo od 69 USD po barelu, nakon što su se pojavile vijesti da su SAD zatražile od OPEC-a da ubrza proizvodnju. Savjetnik za nacionalnu sigurnost predsjednika Bidena Sullivan je izjavio da, iako su OPEC i njegovi saradnici nedavno dogovorili povećanje proizvodnje, taj rast neće sve do 2022. godine u potpunosti poništiti prethodna smanjenja koja je OPEC+ uveo tokom pandemije. Međunarodna agencija za energiju (IEA) naglo je smanjila prognoze koje se odnose na potražnju nafte do kraja ove godine nakon što je nekoliko država, koje su glavni konzumenti energije, uvelo nove restriktivne mjere s ciljem zaustavljanja širenja novog soja Covid19. Pod uticajem ovih vijesti cijena nafte je krajem sedmice smanjena. OPEC je povećao očekivanja oko ponude nafte od strane drugih ponuđača, uključujući i ponudu nafte iz škriljca od strane SAD, što bi moglo umanjiti napore ovog kartela da postigne balans na tržištu.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,44 USD (58,01 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou, cijena nafte je povećana za 0,23%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.763,03 USD (1.498,92 EUR).

Početkom sedmice cijena zlata je zabilježila prilično smanjenje od preko 2% na dnevnom nivou pod uticajem pozitivnih podataka sa tržišta rada SAD, a što utiče na povećana očekivanja ranijeg povlačenja stimulativnih mjera Fed. Cijena zlata zabilježena na kraju trgovanja u ponedjeljak je najniža od početka aprila tekuće godine.

U utorak je cijena zlata počela postepeno da se oporavlja, uprkos tome što je USD nastavio da bilježi aprecijaciju. Na zaustavljanje daljeg pada cijene zlata uticaj imaju neizvjesnosti koje se povezuju sa rastućim brojem zaraženih Covid19, a isto doprinosi povećanju neizvjesnosti vezano za ranija povlačenja stimulansa Fed. Na blagi rast cijena zlata uticaj su imali i podaci o kretanju cijena na malo u SAD koji su pokazali da je došlo do usporenja inflacije, time umanjujući zabrinutost zbog potencijalnog bržeg od očekivanog povlačenja stimulansa Fed.

U petak su objavljeni podaci o povjerenju potrošača u SAD koji su pokazali da je povjerenje tokom augusta smanjeno na najniži nivo u posljednjih skoro deset godina, što je podstaklo tražnju za zlatom.

Uprkos tome što je cijena zlata bila na putu da zabilježi sedmični pad, pod uticajem neizvjesnosti oko plana stimulativnih mjera SAD, deprecijacija USD, kao i pojačano širenje novog delta virusa uticali su na to da se cijena zlata postepeno povećava, te da na zatvaranju tržišta, u petak, zabilježi blagi sedmični rast.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.779,74 USD (1.508,64 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je povećana za 0,95%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

